

Igor Matovič
Predseda vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava

Výzva vláde Slovenskej republiky na zachovanie možnosti hlásiť sa k dvom národnostiam v sčítaní obyvateľstva

Vážený pán predseda vlády Slovenskej republiky, Slovensko sa chystá na pravidelné sčítanie obyvateľstva s predpokladaným začiatkom od 15. februára. Prvýkrát je v dotazníku možnosť zvoliť si nielen jednu, ale dve národnosti (tzv. multietnicita). Je to výborná správa pre ľudí, ktorí majú vzťah k viacerým národnostiam, vrátane ľudí z tzv. zmiešaných rodín, ľudí s menšinovými koreňmi (ktorí sa zároveň cítia byť aj Slovákmi), ale aj pre všetky štandardné národnostné menšiny.

Možnosť zvoliť dve národnosti majú aj ostatné krajiny V4 – Česko, Maďarsko a Poľsko, a to už minimálne od predošlého sčítania v roku 2011. Všetky tieto krajiny vyhodnotili takúto metódu skúmania národnosti ako úspešnú a preto v tom pokračujú ďalej aj tohto roku.

Očakávaným výsledkom tejto metódy je posilnenie domácich národnostných menšín. V Maďarsku napríklad po zavedení multietnicity vzrástol počet Slovákov z 10 tisíc v roku 1990 na 29 tisíc v roku 2011. Na Slovensku by to malo tiež pomôcť všetkým národnostným komunitám, vrátane rómskej.

O to viac sme znepokojení správou, ktorá sa navyše šíri iba neformálne, o tom, že vláda Slovenskej republiky chce na podnet poslanca Juraja Gyimesiho náhle vyradiť túto otázku z dotazníku, a to iba mesiac pred začiatkom sčítania, bez akejkoľvek verejnej diskusie, bez akéhokoľvek odôvodnenia, bez preskúmania dopadov. Bola by to zmena, ktorá by nikomu neprosperovala, zároveň by poškodila všetky naše menšiny.

Protiargument hovorí o tom, že údaje ohľadom druhej národnosti by boli ťažko interpretovateľné a že Štatistický úrad nie je pripravený na spracovanie nových údajov. Otázku ohľadom druhej národnosti do dotazníku pridal sám Štatistický úrad, a to po dlhom procese rokovania s menšinovými organizáciami, splnomocnencami pre národnostné

EDUMA, n.o.
Šášovská 3016/6
851 06 Bratislava – Petržalka

korešpondenčná adresa:
Račianska 62
831 02 Bratislava

menšiny a rómske komunity, konzultácii s partnermi z krajín kde sa takéto niečo uplatňuje, a fokusových skupinách s občanmi. Druhý často skloňovaný argument, že právny systém nie je pripravený na túto zmenu, je vecne nesprávny. Jediný zákon, ktorý operuje priamo s údajmi o národnosti zo sčítania, je jazykový zákon, ktorý je však použiteľný aj v prípade značenia dvoch národností, a to bez legislatívnej zmeny. Iné zákony tieto údaje nevyužívajú na priamo.

Preto by sme Vás chceli vyzvať, aby ste nepristúpili k tejto unáhlenej zmene. Prosíme Vás, aby ste vypočuli argumenty odborníkov, ktorí sa s touto témou zaoberajú už dekády, a aby ste neznevýhodnili menšiny iba na základe rýchlo vymyslených argumentov. Pozývame Vás, aby ste vytvorili časový priestor na diskusiu a veríme, že Vás presvedčíme, že otázka na dvoje národnosti je správna a vhodná zachovania.

EDUMA sa dlhodobo venuje podpore identity menšín a scitlivovaniu spoločnosti voči potrebám menšín. Aktuálne aktívne podporujeme multietnickú identitu, práve v súvislosti s blížiacim sa *Sčítaním obyvateľov, domov a bytov 2021*. Zamerali sme sa na podporu rómskej identity, nakoľko práve táto menšina sa často identifikuje s viacerými národnosťami, a zároveň vnímame viaceré bariéry, ktoré Rómom bránia, aby sa pri sčítaní hlásili k rómskej národnosti. Organizujeme diskusie s rómskymi osobnosťami na podporu hlásenia sa rómskej menšiny ku svojej národnostnej identite. Týmto si Vás dovoľujeme pozvať na najbližšiu diskusiu v pondelok 25.1. o 18:00 usporiadanej na facebookovej stránke EDUMA www.facebook.com/EDUMAodemociikpoznaniu.

EDUMA sa plne stotožňuje s vyššie uvedenými argumentmi, ktoré vyzývajú vládu Slovenskej republiky za zachovanie možnosti hlásiť sa k dvom národnostiam počas Sčítania obyvateľov 2021. Sme presvedčení, že zachovanie tejto možnosti bude prospešné pre všetky menšiny.

V Bratislave dňa 19.1.2021

EDUMA, n.o.
Šášovská 3016/6
851 06 Bratislava-Petržalka
IČO: 50098829
DIČ: 2120170679

Ondrej Mlynár
riaditeľ EDUMA, n.o.